

1957

Zima

V prosinci 1956 celkem nemrzlo, ale bláta bylo dost. Takový rok ležel kraj pod tenkou vrstvou sněhu, který za teploty mírně nad nulou na chodnicích opotnával. V lednu bylo počasí stále nijaké, chvílemi mrzlo, chvílemi tálo. V únoru panovalo předjarní počasí a první jarní den byl skutečně jarní.

Železničářský ples

12.1. sobota. Večer konal se v sokolovně třetí železničářský ples. Hrála hudba z Hvězdlic. Vstupné 6 Kčs.

Lidrukov

Po přípravných pracích konaných od podzimu zahájila na čísle 19 (bývalý hostinec „Kafárna“) činnost pobočka Kovodělného družstva z Bystřice pod Hostýnem „Lidrukov“. V této době měl podnik asi 12 zaměstnanců. Vedoucím je zámečník Leopold Rubíček.

Slovácké divadlo

V sobotu 19.1. provedlo v sokolovně Slovácké divadlo z Uher. Hradiště hru laureáta státní ceny Ilji Prachaře „Domov je u nás“, tříaktové drama ze současného života.

Smrt Marie Fránkové

24.1. zemřela na čísle 14 ve věku 74 let vdova Marie Fránková, rozená Křížová, neteř polárníka Otty Kříže. Po strýci uchovávala různé památky, z nichž část fotografií darovala místnímu muzeu.

Nemocných 30% žáků

Syrové a nezdravé lednové počasí podporovalo rozšíření vlny angín a chřipek. Po 20.lednu scházelo na chřipku ve škole až 30% žáků.

Ples rodičovského sdružení

26.1. sobota. Večer konal se v sokolovně ples sdružení rodičů a přátel školy. Účinkovala místní hudba ROH. Vstupné 7Kčs.

Ples požární ochrany

9.2. sobota. Konal se ples místní jednotky Čs. svazu požární ochrany. Hudba ROH. Vstupné 6 Kčs. Ples byl pořádán v rámci oslav 70letého trvání jednotky a jeho čistý zisk měl být věnován na stavbu nové požární zbrojnice.

Ples KSČ

16.2. sobota. Večer byl pořádán v sokolovně ples KSČ. Hudba ROH.

Pokus o obnovení pěvec. sboru

V únoru podnikl člen PSMU místní učitel Jan Churý pokus o obnovení pěveckého sboru „Moravan“, který však po dvou zkouškách nevedl k úspěchu.

Sebevražda

3.3. Utopila se v sebevražedném úmyslu v Ovčáčku 79letá vdova Marie Koutná.

Tělovýchovná organizace

Téhož dne konal se v Obecním domě hlavního města Prahy ustavující sjezd Jednotné dobrovolné tělovýchovné organizace. Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport zanikl.

„Chození s medvědem“

4.3. Ostatky. Sportovní odbor místní tělovýchovné organizace Slavoj „chodil s medvědem“, kterýžto zvyk je dosud skoro každoročně dodržován.

Nový stát Ghana

6.3. Vznikl v Africe nový stát Ghana.

„Šípková Růženka“

10.3. Neděle. O 14 hod. provedla v sokolovně místní osmiletá střední škola (v sobotu předtím pro děti) hru „Šípková Růženka“. Pohádku zdramatizovanou původně jako sedmiaktovou loutkovou hru místním loutkářem Mojmírem Rumlem přepracovali na dětskou hru o třech jednáních s proměnou při třetím jednání učitelští manželé Karel a Květa Gernovi. Hru proložila balety a režii měla Květa Gernová. Výprava byla pěkná, kostýmování pestré, herecké výkony dětí na vysoké úrovni a baletní vložky byly komponovány s požadavky odpovídajícími spíš vyššímu věku a značnému stupni umění. Až do nemožnosti obsazený sál sokolovny svědčil o zájmu o dílo místních tvůrců, jež také bylo po zásluze vřele přijato a okresní znalci představení přítomní přiřkli mu v okresní soutěži dětské tvořivosti první cenu. Opis hry bude uložen v musejním archivu. Vstupné bylo 3-5 Kčs.

První salát v JZD

19.3. K josefským oslavám prodávalo JZD první salát. Hlávka byla za 2,50 Kčs. V této době mělo zahradnictví JZD ve sklenících a pařeništích 35 000 kusů salátu s různě pokročilým vzrůstem.

Divadlo „Mrtvé moře“

30.3. (sobota) Večer provedlo Slovácké divadlo v sokolovně čtyřaktovou hru Jiřího Mahena „Mrtvé moře“. Vstupné 5, 6, 7Kčs.

Divadlo „Dámy a husaři“

21.4. Večer sehrál v sokolovně místní „Tyl“ komedii o třech dějstvích Alexandra Fredra „Dámy a husaři“. Vstupné 5, 6 a 7Kčs. Kus byl opakován 27.4. v Nítkovicích a 28.4. v Uhřicích.

Kometa

Okolo 27.dubna pozorovali lidé na severním nočním obzoru kometu Orend-Rollandovu.

1.máj

1.5. Májová oslava konala se tentokrát jen v Kroměříži, v Hulíně a Chropyni. Morkovsko muselo do Kroměříže.

„Den Svazarmu“

12.5. Odpoledne pořádala na hřišti před měšťankou základní organizace Svazarmu v Morkovicích „Den Svazarmu“. Vstupné pro dospělé 4 Kčs, pro děti 1 Kčs. Dopoledne se konaly na hřišti střelecké závody a odpoledne po okázalém průjezdu motoristů Morkovicemi byly na pořadu závody koloběžkářů, cyklistů, seskok padáky, produkce kynologů s cvičenými psy z Kroměříže, jízda motocyklistů po hřišti a jeho okolních březích a přes překážky. 1 500 platících a nejméně 200 „černých“ návštěvníků pozorovalo v Morkovicích poprvé s velkým zájmem hlavně seskoky parašutistů. Protože ze Zlínského letadla vyskočily tři osoby v nevhodnou chvíli z výše asi 800 m, dopadly na nešikovná místa, jedna za domy na pornické silnici, druhá na ořech z zahrady domu č.59 na Nových Sadech a třetí na dvůr domu č.103 na náměstí.

Volby do místních, okres. a krajských nár. výb.

19.5. Konaly se volby do místních, okresních i krajských národních výborů. Do kraje byl zvolen Alois Zdražil z Uhřic, do okresu Al. Šebestík ml. a Frant. Koupil z Morkovic. Do obce bylo voleno 25 členů. Před radnicí dopoledne koncertovala hudba. Mezi kandidáty do MNV byly asi dvě třetiny komunistů, 5 lidovců a několik členů JZD. K ustavení MNV došlo 1.6. Předsedou zvolen opět Emil Pěničák, náměstkem Jan Handl, tajemníkem Jan Mareček, vesměs členové KSČ. Do sedmičlenné rady MNV kromě tří uvedených ještě zvolení za KSČ Emerciana Hýsková a Ladislav Veselý, za lidovce Frant. Novotný a Frant. Štěpánek.

Očkování dětí proti obrně

V květnu byly děti poprvé očkovány proti dětské obrně.

„Tělovýchovný den“

2.6. Odpoledne konal se po obvyklém průvodu s hudbou „Tělovýchovný den“ místního Slavoje.

Program obstaralo opět jen žactvo, které předvedlo hry, prostrná, ukázky gymnastiky a cvičení na nízké hrazdě. Jen zápas v házené mezi Morkovicemi a Kroměříží, který Morkovice prohrály, byl podnikem dospělých.

Dopoledne konaly se na hřišti před měšťankou lehkootletické závody žactva. Po odpoledním pořadu hrálo se utkání v kopané mezi Morkovicemi a Příluky, které po incidentu s morkovským brankářem soudce předčasně ukončil, čímž Morkovice prohrály kontumačně 3:0. Vstupné bylo 5 Kčs.

Přednáška spis. J. Spáčila

3.6. odpoledne vypravoval žactvu kroměřížský spisovatel Jindř. Spáčil pohádky a večer v kulturním sále sokolovny přednášel dospělým o své tvorbě, zejména o svém posledním románu „Tvrz nejpevnější“.

Slovácké divadlo

8.6. (sobota). Večer provedlo v sokolovně Slovácké divadlo hru A. Nusseta „Se srdcem divno hrát“. Vstupné obvyklé.

Požár

16.6. večer po desáté hodině vyhořela stodola místního dětského domova vinou chovance-kuřáka!

„Večer písní a melodií“

17.6. (pondělí). Večer zpívala v sokolovně na „Večeru písní a melodií“ populární slovenská pěvkyně Melanie Ollariová. Vstupné 9-11 Kčs. Sál byl obsazen asi ze tří čtvrtin.

Konečně popršelo

21.6. Po dlouhé době úmorného vedra při bouři trochu sprchlo. Bylo už velice sucho, takže tráva žloutla.

Biřmování církve českosl.

23.6. Biřmování církve československé vykonal tajemník olomoucké diecése Frant. Dokoupil. Biřmovanců bylo jen 10, protože většina v úvahu připadajících o tento úkon vůbec nestála. Katolíci tohoto dne slavili Boží tělo a také účast na něm byla značně menší než v letech dřívějších. Oba úkazy jsou příznakem doby.

Otevření přístavby školy

30.6. (neděle) Ráno v devět hodin konalo se slavnostní otevření přístavby školy. Roku 1954 prohrály Morkovice boj se Zdounkami o jedenáctiletku mezi jinými i z toho důvodu, že škola měla málo místností a žádnou tělocvičnu. Proto už r.1955 bylo přikročeno k přípravným pracím pro přístavbu školy, která měla být provedena svépomocnou akcí. Proto byly opatřovány dary peněžní, materiálové a získávány pracovní závazky. Roku 1956 stavbu naplánoval zednický a tesařský mistr ze Slížan Frant. Štěpánek, při čemž došlo k několika změnám projektu, neboť úřady povolily jen stavbu tělocvičny s příslušenstvím. Přece však byly přistavěny i tři učebny. Se stavbou, která trvala 10 měsíců, se začalo v srpnu 1956. Stát přispěl 370 000 Kčs, a celkový náklad se odhaduje na 625 000 Kčs. Stavbu vedl projektant Frant. Štěpánek. Po slavnostním otevření tělocvičny prohlédli si účastníci pěknou a zdařilou školní výstavu, instalovanou v jedenácti místnostech. Výstava se pak po celý rok těšila velké pozornosti veřejnosti. Počítá se, že ji navštívilo na 1 000 lidí. Současně jsou ve stavbě i školní dílny, stolařská a zámečnická. Podrobnosti budou jistě zapsány ve školní kronice.

Výstava drob. a hosp. zvířectva

Téhož dne, na nějž připadly současně morkovské hody, konala se v zahradě Lidového domu výstava koz, králíků, drůbeže a holubů, pořádaná místním spolkem chovatelů drobného hospodářského zvířectva. Jako rarita byla zde vystavena i dvě selata zatím už utracené divoké svině od samoty „Kamínka“ nad Roštínem.

70 let místní hasič. jednoty

Do třetice konaly se tohoto dne i oslavy 70.výročí trvání místní hasičské jednoty. Ráno byl budíček a dopoledne na náměstí výstava staré i nové požární techniky spolu s výstavou diplomů a jiných památek hasičského sboru, při níž koncertovala hudba. Odpoledne „hořel“ na náměstí postavený papírový domek, aby mohlo být provedeno hasičské cvičení, pak byla rozdána čestná uznání zasloužilým členům a odešlo se na výletišť do zámeckého parku. Čistý zisk odpolední i večerní zábavy při vstupném 6 Kčs byl věnován na stavbu nové požární zbrojnice. V předvečer oslav konala se v kulturní místnosti Košíkářského družstva slavnostní výroční členská schůze hasičů se vzpomínkovým večerem rodáků-požárníků.

Kanalizace Krátká ulice

V červnu byla zkanalizována rourami o průměru 1 m Krátká ulice, při čemž rourami protéká touto ulicí procházející potok.

„Mezinárodní geofyzikální rok“

1.července začal „Mezinárodní geofyzikální rok“ jako mezinárodní akce vědeckého výzkumu podzemí, země, moří a atmosféry. V jeho rámci chystají státy umělé družice Země a pokusy s kosmickými raketami.

Na slunci přes 50°C

17.7. Panovala po několik dnů tropická vedra. Na slunci bylo až přes 50°C. Obecní rozhlas napomínal k šetření vodou. Určitou úlevu přinesla 9.7. bouře, při níž sice vydatně popršelo, ale při prudkosti lijáku mnoho vody uteklo. Zůstalo však pod mrakem a chvílemi přšelo.

Žně

17.7. Začaly žně, které dlouho kazilo deštivé počasí.

Divadelní karneval

27.7. (sobota) Večer pořádal divadelní odbor „Tyl“ v místnostech sokolovny letní divadelní karneval, protože nepříznivé počasí ho nedovolilo pořádat v sokolské zahradě. Přítomno asi 400 osob, vstupné 8 Kčs, maska 5 Kčs. Účinkovaly dvě hudby Zadrevu, větší v sále, menší v kulturním sále.

Poplatek z nadměrných bytů

Od prvního července byl zaveden poplatek z nadměrných bytů, který však v Morkovicích nepřicházel zatím v úvahu.

Volby soudců

V červenci byl schválen zákon o volbách soudců příslušnými národními výbory na tři roky.

„Slavnost pracujících“

25.8. (neděle). KSČ pořádala „Slavnost pracujících“. Dopoledne konal se v sokolské zahradě „jarmark“ a v kulturním sále výstava ukázek lidové tvořivosti a výpěstků ovoce, gobelíny, košíkářské výrobky, výšivky, svetry, myslivecké trofeje, malby a fotografie. Odpoledne byla v sokolské zahradě taneční veselice spojená s různými atrakcemi, výstupy a módní přehlídkou. Vstupné dopoledne 1 Kčs, odpoledne 5 Kčs.

Stavba požární zbrojnice

V srpnu začato se stavbou nové požární zbrojnice u slížanské silnice naproti hřbitova.

Biskup Jan Blahoslav

26.8. Uplynulo 400 let od volby Jana Blahoslava biskupem Jednoty bratrské ve Slížanech. Jos. Přikryl chtěl, aby tohoto jubilea vzpomněl brněnský rozhlas a napsal proto pásmo o pěti scénických obrazech „Když hlasové byli ohledáni“. Na nabídku učiněnou v březnu nedostal však odpověď.

Motocyklová soutěž

1.8. (neděle). Místní pobočka Okresního automotoklubu Svazarmu v Kroměříži uspořádala v Morkovicích IV. cestovní motocyklovou soutěž „Kroměřížským okresem“. Start asi osmdesáti motocyklů a čtyř automobilů byl postupně prováděn od devíti hodin. Závodníci museli projet dva okruhy v celkové délce asi 120 km. Jednalo se o závod spolehlivostní, splněním jistých branných úkolů, střelby, hodu granátem a odhadu vzdáleností. Všichni účastníci dojeli, dostali upomínkové diplomy a úspěšní závodníci i zlaté, stříbrné nebo bronzové medaile. Závodníci procházeli z 26 různých měst a obcí.

Estráda „Hádej, hadači“

6.9. večer byla v sokolovně veselá Estráda s názvem „Hádej, hadači“. Spoluúčinkovali: Milan Mastný, Eva Martinová, Jarek Sedlák a Svata Uher. Na tricích spolupůsobilo obecnstvo. Vstupné 8 a 9 Kčs.

Slovácké divadlo

28.9. (sobota) Večer sehrálo v sokolovně Slovácké divadlo komedii Oskara Wildeho „Jak je důležité míti Filipa“.

Autobusová linka Prostějov-Kyjov zrušena

29.9. Autobusová linka Prostějov-Morkovice-Kyjov byla zrušena a místo ní zavedena krátká autobusová spojka Morkovice-Střílky s možností přípojů v Morkovicích, Litenčicích a Střílkách.

Veřejná čítárna

1.10. Místní lidová knihovna obnovila čítárnu. Časopisy jsou k použití každou neděli od 9-12 hod. v kulturním sále sokolovny.

Sovětská umělá družice

4.10. Ve 2 hodiny 42 minuty našeho času vystřelili sovětští vědci první umělou družici Země, která ji ze začátku obíhá vždy za 98 minut.

Divadlo „Radúz a Mahulena“

19.10. Divadelní odbor „Tyl“ sehrál večer v sokolovně Julia Zeyera slovenskou pohádku o čtyřech dějstvích „Radúz a Mahulena“. Vstupné 5, 6 a 7 Kčs.

Dopis ústř. výboru KSČ

V rozhlase byl čten dopis ústředního výboru komunistické strany Československa, podle něhož byla celá veřejnost vybídnuť ke spolupráci na dobudování socialismu u nás. Máme se stát po sovětském svazu druhou socialistickou zemí světa.

Asijská chřipka

V říjnu proběhla Morkovicemi vlna asijské chřipky. Epidemie se celkem nelišila od epidemií našich.

Štafeta míru a přátelství

27.10. Morkovicemi projela po deváté hodině podobně jako před rokem Štafeta míru a přátelství.

31.10. V této době po něčem rukují rekruti. Hromadné odvody a hromadný nástup k vojenské službě byly zrušeny.

Zákon o lidové umělecké výrobě

1.11. Národní shromáždění schválilo zákon o umělecké řemeslné práci a lidové umělecké výrobě, k níž patří i košíkářství.

Oslava říjnové revoluce

6.11. Oslava Říjnové revoluce konala se večer po lampiónovém průvodu v sále sokolovny. Po kulturním pásmu zdejší osmiletky a střediska pracujícího dorostu promluvil o čtyřicátém výročí této revoluce člen okresního výboru Národní fronty z Kroměříže. Místní organizace lidové strany pořádala pak večer v lidovém domě přednášku krajského tajemníka této strany Škovránka o jeho zkušenostech z cesty do SSSR. Po celý týden konal se současně t. zvaný Filmový festival, takže kino místního nár. výb. hrající dvakrát týdně hrálo denně.

Úmrtí pres. Ant. Zápotockého

13.11. Zemřel druhý dělnický prezident republiky Antonín Zápotocký ve věku 73 let.

18.11. Odpoledne v době pohřbu Ant. Zápotockého konala se v sokolovně tryzna.

Nový prezident republiky

19.11. Byl zvolen nový prezident republiky, kterým se stal první tajemník KSČ Antonín Novotný.

Divadlo „Noc na Karlštejně“

27.11.(středa) Slovácké divadlo z Uherského Hradiště sehrálo v sokolovně odpoledne pro žactvo a večer pro dospělé převlekovou komedii Jaroslava Vrchlického „Noc na Karlštejně“.

Silné mrazy v listopadu

30.1. Ráno bylo -8°C se silným severním větrem, takže druhý den klesla teplota až na -12°C .

Nová kostnice

V listopadu postavila obec na hřbitově z vápenných cihel novou kostnici, když stará byla pro zchátralost zbořena už v roce 1955.

Tělocvičná akademie

14.12. Odpoledne pro žactvo a večer pro dospělé pořádala tělovýchovná jednota Slavoj zase jednou po dlouhých letech tělocvičnou akademii. Vstupné pro děti 1 Kčs, pro dospělé 5 Kčs.

Nový lékař MUDr. Dvořák

22.12. se odstěhoval do Brna MUDr. Vratislav Hrabal ze zdejšího Zdravotnického střediska, bydlící v bývalém zdravotním obvodu v Pačlavicích. Na jeho místo přišel zase brněnský rodák 28 letý MUDr. Miroslav Dvořák.

Opereta „Slovácká princezna“

25.12. odpoledne a večer sehrál místní „Tyl“ v sokolovně Piskáčkovu operetu o třech dějstvích „Slovácká princezna“. Vstupné 6-9 Kčs.

Zase změny s nedělemi

29.12. Byla neděle, avšak byla prohlášena pracovním dnem, aby se mohl stát volným dnem Silvestr. Podobně před týdnem byla neděle pracovním dnem proto, aby bylo volno na Štědrý den.

Silvestrovský večer

31.12. Pořádal Tyl v sokolovně „Silvestrovský kabaretní večer“. Vstupné 7 Kčs.

Hospodářské poměry

Od nového roku byla snížena hranice pro odchod do starobního důchodu ze 65 na 60 let. Stále se jevil vzhledem k výrobním možnostem přebytek peněz. Vedle různých sázkových akcí, jako byla „Sazka“ na výsledky sportovních utkání a „Sportka“ představující bývalé sázky na čísla, byla i obnovena Čs. státní loterie. Losy jsou po 10 Kčs.

Zadrev postavil další dílny nákladem 750 000 Kčs, Košíkářské družstvo vařířnu proutí a sklad nákladem 250 000 Kčs, MNV upravil v zámku nákladem 70 000 Kčs tři místnosti pro Zootechnicko-veterinární středisko.

Koncem května panoval velký poplach s novou měnou, na níž ale nedošlo. Obchody byly však vykoupeny, takže zejména místní prodejna průmyslového zboží měla za stroje a různá domácí zařízení obrovskou tržbu. Prodalo se i mnoho nábytku.

Polní úroda byla dobrá, urodilo se méně jadernatého ovoce, jenom švestek bylo abnormálně mnoho, takže kdekdo se snažil založit slivovicový kvas. Při sklizení řepy bylo napřed použito formy přidělu na jisté jednotlivce, ale brzo nato byla vyhlášena na tuto sklizeň všeobecná pracovní povinnost pro občany od 14 let výše. Na sklizni bramborů pracovaly po 6 dní stočlenné žákovské brigády vedle dospělých. Sklizeň se opozdila proto, že po celý měsíc září přšelo. Poslední brambory odvezeny z polí JZD teprve 14 listopadu. Přes tyto pilné sklizňové práce jeden člen JZD i s manželkou po čtyři dny vyměňoval břídlíce na střeše a řada členek JZD vysedávala u lékaře ve snaze vyhnout se práci. Obou úkazů si povšimla veřejnost a odsuzovali je, zejména nezemědělci postižení přidělem sklizňové práce, jako narušování pracovní morálky. Přes jarní sucho byla úroda bramborů dobrá. Řepy bylo letos mnoho a některé měly neobyčejně velkou váhu. Celková úroda byla bohatá. Na jaře vyžehlo sice slunce pícniny, avšak škodu celkem nahradily strništěny.

Výnosy JZD po ha: pšenice 28,50 q, ječmen 29,50 q, oves 25q, brambory 180 q a cukrovka 300q. Na jednotku vypláceno 18,50 Kčs a naturálie.

Zdravotní středisko

Počet vyšetření a ošetření:

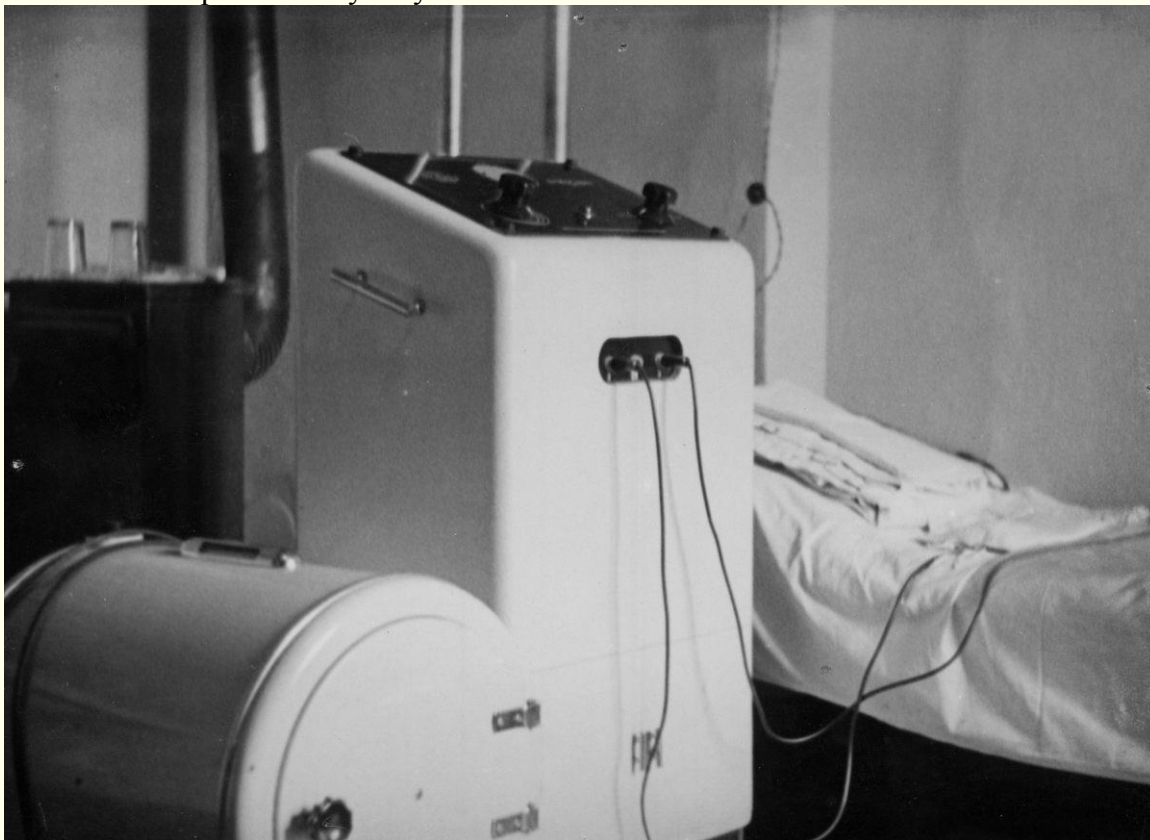
v ordinaci 13 681 = průměr 50,3 osob při 272 pracovních dnech

na návštěvách 2 632 = průměr 9,75 návštěv při 272 pracovních dnech

prevent. vyšetření 212

školních dětí 593

celkem 17 138 průměrně bylo vyšetřeno 60 osob denně

Počet narozených dětí v ústavě (morkovský obvod): Morkovice 20, Počenice 8, Tetětice 7, Věžky 10, Vlčí Doly 4, Dřínov 15, Uhřice 6, celkem 70.

V obvodu zemřelo 41 osob. Z toho 2 děti do 1 roku.

Výskyt nakažlivých chorob: spála 9, spalničky 5, záškrt 1, pl. neštovice 4, žloutenka 3, černý kašel 9, TBC 1.

Činnost v péči o chrup: (zubní středisko pro 2 obvody)

	pacientů	extrakce	jed. plomby	vložky	plomby s léčením	zubní kámen	jiné úkony	celkem
školní děti	722	893	832	9	6	9	60	1 809
předšk. děti	80	9	139	1	1	-	43	193
mladiství	47	-	102	7	1	31	30	171
dospělí	4 557	844	3 686	918	423	1 077	1 583	8 534
celkem	5 406	1 746	4 759	935	431	1 117	1 719	10 707

Za 1 hod. 3,5 pacientů a 6,6 úkonů.

V oční ambulanci vyšetřeno v r.1957 do obvodu příslušejících 1908 pacientů, do obvodu nepřislušejících 301 pacientů – celkem 2 209 pacientů.

Stavební ruch 1957

Postaveny č.536 (Vilém Zapletal), 549 (Josef Rábek) a č.552 (Al. Krejčí).

stavba pekárny

Sňatky, porody, úmrtí

Sňatků bylo pouze 7, porodů však 40, úmrtí 15 (6 mužů a 9 žen).